

ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД УКООПСПІЛКИ
«ПОЛТАВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ І ТОРГІВЛІ»

Навчально-науковий інститут денної освіти
Кафедра правознавства

СИЛАБУС

навчальної дисципліни

«Інформаційне право»

на 2022-2023 навчальний рік

Курс та семестр вивчення	4 курс, 1 семестр
Освітня програма/спеціалізація	«Право»
Спеціальність	081 Право
Галузь знань	08 Право
Ступінь вищої освіти	бакалавр

ПІБ НПП, який веде дану дисципліну,
науковий ступінь і вчене звання,
посада

Кульчій Олег Олександрович
к.ю.н., доцент
доцент кафедри правознавства

Контактний телефон	+38-050-966-02-81
Електронна адреса	law.chair@gmail.com
Розклад навчальних занять	http://schedule.puet.edu.ua/
Консультації	очна http://www.pravo.puet.edu.ua/cont.htm он-лайн: електронною поштою, пн-пт з 09.00-19.00
Сторінка дистанційного курсу	http://www2.el.puet.edu.ua/st/course/view.php?id=2158

Опис навчальної дисципліни

Мета вивчення навчальної дисципліни	Засвоєння основних положень правового регулювання інформаційних відносин, з'ясування основних прав та обов'язків учасників інформаційних відносин, принципів інформаційного права, усвідомлення значення норм права, що регулюють пошук, одержання, виробництво та поширення інформації, нерозривний зв'язок норм права з їх практичним застосуванням відповідними органами.
Тривалість	4 кредити ЄКТС/120 годин (лекції – 18 год., семінарські заняття – 30 год., самостійна робота – 72 год.)
Форми та методи навчання	Лекції та семінарські заняття в аудиторії, самостійна робота поза розкладом. Методи навчання базуються на пошуку моделі оптимального поєднання аудиторної та самостійної роботи з метою стимулювання останньої. Під час лекційних занять використовуються технічні засоби навчання з метою стимулювання пізнавальної активності здобувачів. На лекційних та семінарських заняттях використовуються проблемний підхід та моделювання практичних ситуацій, на семінарських заняттях також робота у групах, здобувачам пропонується використання елементів методу ділової гри з метою організації навчального процесу. Для організації самостійної роботи та контролю за її ефективністю використовуються практичні завдання (задачі) та тестування у дистанційному курсі, для стимулювання науково-дослідницької роботи за індивідуальним завданням викладача можуть виконуватися реферати (есе) з окремих проблемних питань курсу.
Система поточного та підсумкового контролю	Поточний контроль: відвідування лекційних та семінарських занять; обговорення матеріалу теми; виконання практичних завдань; вибіркоче тестування на заняттях; поточна модульна робота; доповіді з рефератами та їх обговорення; моделювання правових ситуацій; оцінка підготовлених проєктів документів. Підсумковий контроль: ПМК (залік).
Базові знання	Наявність базових знань про цивільні та адміністративні відносини та їх правове регулювання (Конституційне право України, Адміністративне право, Кримінальне право, Цивільне право, Цивільне процесуальне право, Сімейне право, Трудове право)
Мова викладання	Українська

**Перелік компетентностей, які забезпечує дана навчальна дисципліна,
програмні результати навчання**

№ з/п	Компетентності, якими повинен оволодіти студент	Програмні результати навчання
<i>Загальні компетентності</i>		
1.	Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях (ЗК 2);	визначати переконливість аргументів у процесі оцінки заздалегідь невідомих умов та обставин (РН 1);
2.	знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності (ЗК 3);	давати короткий правовий висновок щодо окремих фактичних обставин з достатньою обґрунтованістю (РН 5);
3.	здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями (ЗК 7);	проводити збір і інтегрований аналіз матеріалів з різних джерел (РН 3);
4.	здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів) (ЗК 10);	застосовувати в професійній діяльності основні сучасні правові доктрини, цінності та принципи функціонування національної правової системи (РН 18);
<i>Спеціальні (фахові, предметні) компетентності</i>		
5.	здатність застосовувати Конвенцію про захист прав людини та основоположних свобод, а також прецедентну практику Європейського суду з прав людини (СК 4) (у частині інформаційних прав);	знати та розуміти міжнародні стандарти прав людини, положення Конвенції про захист прав людини та основоположних свобод, а також практику Європейського суду з прав людини (РН 2) (у частині інформаційних прав);
6.	здатність використовувати бази даних органів юстиції та інформаційні технології необхідні під час здійснення юридичної діяльності (СК 8);	вільно використовувати для правничої діяльності доступні інформаційні технології і бази даних (РН 15);
7.	здатність аналізувати правові проблеми, формувати та обґрунтовувати правові позиції (СК 12);	готувати проекти необхідних актів застосування права відповідно до правового висновку зробленого у різних правових ситуаціях (РН 21);
8.	здатність до критичного та системного аналізу правових явищ (СК 13);	пояснювати природу та зміст основних правових явищ і процесів (РН 19);
9.	здатність аналізувати окремі види приватноправових відносин, усвідомлювати особливості їх правового регулювання, визначати ефективні способи їх охорони та захисту (СК 18).	виявляти вміння аналізувати окремі види приватноправових відносин, визначати особливості їх правового регулювання, застосовувати ефективні способи їх охорони та захисту (ДРН 24).

Тематичний план навчальної дисципліни

Назва теми	Види робіт	Завдання самостійної роботи у розрізі тем
Модуль 1. Загальні засади правового регулювання інформаційних відносин		
Тема 1. Поняття інформаційного права та його джерела	Відвідування занять; обговорення матеріалу теми, моделювання правових ситуацій; виконання навчальних та практичних завдань; завдання самостійної роботи; вибіркове тестування	<i>Питання для самостійного опрацювання:</i> 1) Поняття, зміст та сутність інформаційного права; 2) Суспільні відносини, які регулюються інформаційним правом. Методи інформаційного права; 3) Принципи інформаційного права; 4) Система інформаційного права. Основні інститути; 5) Загальна характеристика інформаційно-правових норм; 6) Структура інформаційного законодавства. <i>Практичні завдання:</i> 1) Скласти термінологічний словник до теми. 2) Вирішення практичного завдання (кейс), запропонованого за НМП чи у СДО.
Тема 2. Інформаційні правовідносини та їх суб'єкти	Відвідування занять; обговорення матеріалу теми, моделювання правових ситуацій; виконання навчальних та практичних завдань; завдання самостійної роботи; вибіркове тестування	<i>Питання для самостійного опрацювання:</i> 1) Інформаційна діяльність органів влади. <i>Практичні завдання:</i> 1) Скласти термінологічний словник до теми. 2) Вирішення практичного завдання (кейс), запропонованого за НМП чи у СДО.
Тема 3. Об'єкти інформаційних правовідносин. Правові режими інформаційних ресурсів	Відвідування занять; обговорення матеріалу теми, моделювання правових ситуацій; виконання навчальних та практичних завдань; завдання самостійної роботи; вибіркове тестування	<i>Питання для самостійного опрацювання:</i> 1) Інформаційні ресурси та інформаційні продукти. Інформаційні системи та процеси. 2) Види інформації види джерел інформації. 3) Поняття правового режиму інформації та його різновиди. <i>Практичні завдання:</i> 1) Скласти термінологічний словник до теми. 2) Вирішення практичного завдання (кейс), запропонованого за НМП чи у СДО.
Тема 4. Поняття та загальні засади реалізації права на	Відвідування занять; обговорення матеріалу теми, моделювання правових ситуацій; виконання	<i>Питання для самостійного опрацювання:</i> 1) Режим вільного доступу до інформації (загальна характеристика). 2) Особливості реалізації права на доступ

Назва теми	Види робіт	Завдання самостійної роботи у розрізі тем
доступ до інформації. Правове регулювання доступу до публічної інформації	навчальних та практичних завдань; завдання самостійної роботи; вибіркоче тестування	до інформації різних видів (до правової інформації, екологічної інформації тощо). 3) Інформаційні права громадян як суб'єктів виборчого процесу. <i>Практичні завдання:</i> 1) Скласти термінологічний словник до теми. 2) Вирішення практичного завдання (кейс), запропонованого за НМП чи у СДО.
Тема 5. Державне управління у сфері інформаційних відносин. Державна інформаційна політика	Відвідування занять; обговорення матеріалу теми, моделювання правових ситуацій; виконання навчальних та практичних завдань; завдання самостійної роботи; вибіркоче тестування	<i>Питання для самостійного опрацювання:</i> 1) Поняття та концепція державної інформаційної політики. 2) Зміст поняття «інформатизація». Національна програма інформатизації. 3) Концепція національної програми інформатизації. 4) Основні напрями інформатизації в Україні. 5) Інформатизація та державна інформаційна політика. Правові засади державно інформаційної політики. 6) Заходи щодо реалізації державної інформаційної політики для прискорення розвитку інформаційного суспільства в Україні. 7) Правовий статус державних органів в інформаційній галузі. <i>Практичні завдання:</i> 1) Скласти термінологічний словник до теми. 2) Вирішення практичного завдання (кейс), запропонованого за НМП чи у СДО.
Тема 6. Правові засади інформаційної безпеки. Захист інформації	Відвідування занять; обговорення матеріалу теми, моделювання правових ситуацій; виконання навчальних та практичних завдань; завдання самостійної роботи; вибіркоче тестування	<i>Питання для самостійного опрацювання:</i> 1) Поняття національних інтересів та національної безпеки. 2) Органи державної влади, до функціональних повноважень яких входять питання забезпечення інформаційної безпеки (у т.ч. кібербезпеки, захисту інформації). 3) Правові засади захисту об'єктів інформаційних правовідносин від загроз в інформаційній сфері. 4) Інформаційна безпека людини й суспільства. <i>Практичні завдання:</i> 1) Скласти термінологічний словник до теми. 2) Вирішення практичного завдання (кейс), запропонованого за НМП чи у СДО.
Тема 7. Міжнародне інформаційне право	Відвідування занять; обговорення матеріалу теми, моделювання правових ситуацій; виконання навчальних та практичних завдань; завдання самостійної роботи; вибіркоче тестування Поточна модульна робота (тестування).	<i>Питання для самостійного опрацювання:</i> 1) Міжнародне співробітництво у сфері інформаційних відносин. Міжнародні договори в сфері інформаційних правовідносин. 2) Міжнародна діяльність України в галузі захисту інформації. 3) Окремі аспекти правового регулювання суспільних інформаційних відносин у західноєвропейських країнах та США. <i>Практичні завдання:</i> 1) Скласти термінологічний словник до теми. 2) Вирішення практичного завдання (кейс), запропонованого за НМП чи у СДО.
Модуль 2. Особливості правового режиму окремих видів інформації. Правове регулювання інформаційних відносин в окремих сферах діяльності		
Тема 8. Правове регулювання інформаційних відносин у медіа-сфері	Відвідування занять; обговорення матеріалу теми, моделювання правових ситуацій; виконання навчальних та практичних завдань; завдання самостійної роботи; вибіркоче тестування	<i>Питання для самостійного опрацювання:</i> 1) Поняття та види інформаційної діяльності. 2) Правовий статус засобів масової інформації як суб'єктів інформаційної діяльності. 3) Правове становище Інтернет-видань, варіанти їх легалізації. 4) Структура та повноваження Державного комітету з телебачення та радіомовлення. <i>Практичні завдання:</i> 1) Скласти термінологічний словник до теми. 2) Вирішення практичного завдання (кейс), запропонованого за НМП чи у СДО.
Тема 9. Правове регулювання інформаційних відносин у сфері інтелектуальної власності та у науково-технічній сфері. Комерційна	Відвідування занять; обговорення матеріалу теми, моделювання правових ситуацій; виконання навчальних та практичних завдань; завдання самостійної роботи; вибіркоче тестування.	<i>Питання для самостійного опрацювання:</i> 1) Основні джерела права інтелектуальної власності. 2) Інформація як об'єкт майнових прав. Застосування норм зобов'язального права в регулюванні інформаційних відносин. 3) Правове регулювання відносин, пов'язаних з творчою діяльністю. 4) Особливості регулювання інформаційних відносин інститутом патентного права. Ноу-хау. 5) Правове регулювання інформаційних відносин при

Назва теми	Види робіт	Завдання самостійної роботи у розрізі тем
таємниця.		виробництві й поширенні програм для ЕОМ та баз даних. 6) Договірне право у регулюванні інформаційних відносин. 7) Правове регулювання інформаційних відносин при виробництві й поширенні програм для ЕОМ та баз даних. <i>Практичні завдання:</i> 1) Скласти термінологічний словник до теми. 2) Вирішення практичного завдання (кейс), запропонованого за НМП чи у СДО.
Тема 10. Правовий режим інформації з обмеженим доступом	Відвідування занять; обговорення матеріалу теми, моделювання правових ситуацій; виконання навчальних та практичних завдань; завдання самостійної роботи; вибіркове тестування	<i>Питання для самостійного опрацювання:</i> 1) Види інформації з обмеженим доступом. 2) Система захисту інформації з обмеженим доступом: поняття та складові. 3) Правовий режим службової інформації та службової таємниці. 4) Правові засади охорони банківської таємниці в Україні. Доступ до банківської таємниці. <i>Практичні завдання:</i> 1) Скласти термінологічний словник до теми. 2) Вирішення практичного завдання (кейс), запропонованого за НМП чи у СДО.
Тема 11. Правовий режим інформації про особу. Захист персональних даних	Відвідування занять; обговорення матеріалу теми, моделювання правових ситуацій; виконання навчальних та практичних завдань; завдання самостійної роботи; вибіркове тестування	<i>Питання для самостійного опрацювання:</i> 1) Правове становище Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини. ДРО. 2) Вимоги до обробки персональних даних, яких слід дотримуватись під час здійснення професійної діяльності. 3) Проектування приватності (Privacy by design); 4) Міжнародна та національна сертифікація з захисту даних. <i>Практичні завдання:</i> 1) Скласти термінологічний словник до теми. 2) Вирішення практичного завдання (кейс), запропонованого за НМП чи у СДО. 3) Розробити комплект документів, що регламентуватимуть обробку персональних даних клієнтів на підприємстві (сферу діяльності можна змодельовати самостійно) (зокрема, політику обробки ПД, повідомлення про обробку ПД, форму згоди тощо).
Тема 12. Правове регулювання інформаційних відносин у сфері рекламної діяльності	Відвідування занять; обговорення матеріалу теми, моделювання правових ситуацій; виконання навчальних та практичних завдань; завдання самостійної роботи; вибіркове тестування	<i>Питання для самостійного опрацювання:</i> 1) Особливості рекламування окремих видів товарів. 2) Контроль за дотриманням законодавства про рекламу. 3) Особливості правового регулювання соціальної та політичної реклами. Особливості правового регулювання політичної агітації. <i>Практичні завдання:</i> 1) Скласти термінологічний словник до теми. 2) Вирішення практичного завдання (кейс), запропонованого за НМП чи у СДО.
Тема 13. Правове регулювання електронного документообігу, електронних комунікацій та віртуального середовища Інтернет	Відвідування занять; обговорення матеріалу теми, моделювання правових ситуацій; виконання навчальних та практичних завдань; завдання самостійної роботи; вибіркове тестування	<i>Питання для самостійного опрацювання:</i> 1) Правові проблеми Інтернет-права (захист авторських та суміжних прав, поширення екстремістської інформації, захист приватного життя, кіберзлочинність тощо). 2) Забезпечення функціонування електронного документообігу в Україні. 3) Правові заходи та методи захисту систем електронних комунікацій. 4) Національна система кібербезпеки в Україні. Кіберінциденти та їх категорії. Кібератаки та кіберзлочини. 5) Державні стандарти та нормативні документи, що стосуються технічного захисту інформації. Стандарти кібербезпеки. <i>Практичні завдання:</i> 1) Скласти термінологічний словник до теми. 2) Вирішення практичного завдання (кейс), запропонованого за НМП чи у СДО.
Тема 14. Правове регулювання електронного урядування в Україні	Відвідування занять; обговорення матеріалу теми, моделювання правових ситуацій; виконання навчальних та практичних завдань; завдання самостійної роботи; вибіркове тестування	<i>Питання для самостійного опрацювання:</i> 1) Правове забезпечення електронного урядування в Україні, концепція його розвитку. 2) Перспективи розвитку системи надання електронних адміністративних послуг в Україні. 3) Значення розвитку системи електронного урядування як чинника запобігання корупції в Україні.

Назва теми	Види робіт	Завдання самостійної роботи у розрізі тем
		<i>Практичні завдання:</i> 1) Скласти термінологічний словник до теми. 2) Вирішення практичного завдання (кейс), запропонованого за НМП чи у СДО. 3) Проаналізувати сучасний стан розвитку електронного урядування за різними напрямками, порівняти із країнами ЄС.
Тема 15. Відповідальність за правопорушення у сфері інформаційних відносин. Захист інформаційних прав фізичних та юридичних осіб	Відвідування занять; обговорення матеріалу теми, моделювання правових ситуацій; виконання навчальних та практичних завдань; завдання самостійної роботи; вибіркове тестування	<i>Питання для самостійного опрацювання:</i> 1) Поняття делікту в інформаційних відносинах. Об'єкти і предмети юридичних деліктів в інформаційних правовідносинах. 2) Порядок притягнення до відповідальності за порушення законодавства у сфері інформаційної безпеки. 3) Data incident, data breach – належне реагування та принципи застосування відповідальності відповідно до GDPR та законодавства України. 5) Нагляд і контроль за дотриманням законодавства під час здійснення професійної діяльності у сфері інформаційних технологій та з приводу дотримання вимог щодо забезпечення інформаційної безпеки. <i>Практичні завдання:</i> 1) Скласти термінологічний словник до теми. 2) Вирішення практичного завдання (кейс), запропонованого за НМП чи у СДО.
Тема 16. Правове регулювання інформаційних відносин у сфері видавничої, бібліотечної та архівної справи	Відвідування занять; обговорення матеріалу теми, моделювання правових ситуацій; виконання навчальних та практичних завдань; завдання самостійної роботи; вибіркове тестування. Поточна модульна робота (тестування). ПМК (залік).	<i>Питання для самостійного опрацювання:</i> 1) Організація і здійснення видавничої справи, джерела її нормативного регулювання. 2) Загальні засади бібліотечної справи. 3) Поняття та значення архівної діяльності. Національний архівний фонд України. 4) Система архівних установ. Зберігання та користування архівними документами. <i>Практичні завдання:</i> 1) Скласти термінологічний словник до теми. 2) Вирішення практичного завдання (кейс), запропонованого за НМП чи у СДО.

Інформаційні джерела

1. Ковалів М.В., Єсімов С.С., Ярема О.Г. Інформаційне право України : навчальний посібник. Львів : Львівський державний університет внутрішніх справ, 2022. 416 с.
2. Кормич Б.А., Федотов О.П., Аверочкіна Т.В. Правове регулювання інформаційної діяльності: навчально-методичний посібник. Одеса, 2018. 150 с.
3. Нашинець-Наумова А.Ю. Інформаційне право: навчальний посібник. К. : Київ. ун-т ім. Б. Грінченка, 2020. 136 с.
4. Остроухов В.В., Присяжнюк М.М., Фермагей О.І., Чеховська М.М. Інформаційна безпека. К.: Ліра-К. 2021. 412 с.

Програмне забезпечення навчальної дисципліни

- Пакет програмних продуктів Microsoft Office (Microsoft Word, Microsoft Excel, Microsoft Power Point).
- Презентації Microsoft PowerPoint з тем курсу.
- Бази нормативних документів (Ліга:Закон, НАУ; online-системи, у т.ч. «Законодавство України». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/main/index>).
- Пакет тестів до тем навчальної дисципліни для студентів денної та заочної форм навчання, розміщені в системі Opentest.

Політика вивчення навчальної дисципліни та оцінювання

- Політика щодо термінів виконання та перескладання: завдання, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (75 % від можливої максимальної кількості балів за вид діяльності). Перескладання модулів відбувається із дозволу провідного викладача за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).
- Політика щодо академічної доброчесності: студенти мають свідомо дотримуватися «Положення про академічну доброчесність» (http://puet.edu.ua/sites/default/files/polozhennya_pro_akademichnu_dobrochesnist_2020.pdf); списування під час виконання поточних модульних робіт та тестування заборонено (в т. ч. із використанням мобільних девайсів). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування та підготовки практичних завдань в процесі заняття.
- Політика щодо відвідування: відвідування занять є обов'язковим компонентом. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, працевлаштування, стажування) навчання може відбуватись в он-лайн формі (Moodle) за погодженням із провідним викладачем.
- Політика зарахування результатів неформальної освіти: <http://puet.edu.ua/uk/neformalna-osvita>; Положення про зарахування результатів неформальної освіти.

Оцінювання

Підсумкова оцінка за вивчення навчальної дисципліни розраховується через поточне оцінювання

Види робіт	Максимальна кількість балів
Модуль 1 (теми 1-7): відвідування занять (не більше 3 балів – за наявності конспектів семінарських занять та за умови присутності на них); обговорення матеріалу тем семінарських занять (18 балів); виконання навчальних та практичних завдань, завдань самостійної роботи, вибіркоче тестування (загалом – 3,5 балів); поточна модульна робота (тестування) (15 балів)	39,5
Модуль 2 (теми 8-16): відвідування занять (не більше 4 балів – за наявності конспектів семінарських занять та за умови присутності на них); обговорення матеріалу тем семінарських занять (27 балів); виконання навчальних та практичних завдань, завдань самостійної роботи, вибіркоче тестування (загалом – 4,5 балів); поточна модульна робота (тестування) (25 балів)	60,5
Разом	100

Шкала оцінювання здобувачів вищої освіти за результатами вивчення навчальної дисципліни

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за шкалою ЄКТС	Оцінка за національною шкалою
90-100	A	Відмінно
82-89	B	Дуже добре
74-81	C	Добре
64-73	D	Задовільно
60-63	E	Задовільно достатньо
35-59	FX	Незадовільно з можливістю повторного складання
0-34	F	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням навчальної дисципліни